

under en saadan Krig ville Kræfterne i Reglen være temmelig lige paa begge Sider. Det er derfor ganske vist, at der virkelig ogsaa med Hensyn til den materielle Understøttelse meget let kan indtræffe Situationer, hvor man vil søge os eller i alt Fald række os en Haand. Men affect herfra siger jeg, at det, som er den første Livsbetingelse saabel for en Nation som for en enkelt Mand, nemlig Selvbevidsthed, Selvøvelse, Ret til Andres Agtelse og den Agtelse, som man saa finder, vil det danske Folk hævde sig ved at vedtage dette Lovforslag. Thi, naar vi kort efter en saadan Tilskikkelse som den, der er kommen over os, rejse os og ruste os til at gaae Fremtiden imøde, da viser det ikke blot, at vi ikke ere knuste, og at vi ikke have opgivet Villien til eller Haabet om at hævde os, men det viser tillige, at, saalænge som en saa stammelig Færd som den, hvortil vi daglig ere Vidner og til en vis Grad maae være tause Vidner, øves ligeoverfor den fra os løskrevne hæderlige og fortræffelige Deel af vort Folk, saalænge er enhver Fred i Danmark kun en Vaabenstilstand. Jeg er selv en Fredens Mand, og det er de Fleste af os, og jeg har en levende Fornemmelse af, at der for en meget stor Deel kunde gives al den Tid og Kraft og al den Formue, der nu anvendes paa Armeen, en for Civilisationen, for Culturen og for et hæderligt og lykkeligt Menneskeliv mere productivt Anvendelse, men dette gjælder jo ikke mere om os end om hele Europa. Det forekommer mig derhos aldeles klart, at det maa komme til en Krisis, og efter den troer jeg da, at det vil kunne komme til en Afvæbning. Europa staaer nu ligeoverfor Alternativet af en stor Kamp eller en fuldstændig Bankerot. Naar denne Krisis er overstaaet, da vil for os Tiden være kommen til at afvæbne, thi der er hverken i vort Lands Størrelse eller i dets Bestaaffenhed eller i vort Folks Sind noget særligt Rald til, at vi skulle omdanne os til en Militærstat; det ligger langt fra os. Men der er derimod maaffee intet Folk i Europa, som i dette Dieblik mindre kan opgive Hæret, og som mindre kan lægge Hænderne i Skjød end vort, og det vilde virkelig blive det Samme som at gjøre dette, naar vi kun vilde holde en lille bitte Hær og

ikke indrangere os Alle i Hæren, hver paa sin Viis. Det er ganske vist, at Danmarks nærværende Tilstand er sørgelig, men den er ogsaa kun provisorisk, og det vil maaffee mere for os end for noget andet Folk, idetmindste siebliffeligt og sieneslynt, kunne tjene som et Barjel paa, at vi have en Fremtid, at vi samle al vor Kraft og gjøre Alt, hvad vi kunne gjøre, for at bevare en saadan. Jeg er saaledes veltillfreds med, at dette Lovforslag er fremkommet, og jeg troer derhos, at det i sine hele og store Hovedtræk fortjener det Bisald, som det har faaet. Den Maade, hvorpaa ifølge det hele Nationen vil blive kaldet ind til Vaaben, den paa eengang sparsommelige og dog forstandige Brug, der er gjort baade af de Menige og af Befalingskræfterne, den Maade, hvorpaa disse tilveiebringes, og det Hele organiseres, saa at hele Hæren med et overordentlig kort Barjel, hvilket efter de nærværende europæiske Forhold egentlig er den første og nødvendige Betingelse for overhovedet at kunne tale om et Forsvar, kan kaldes til Vaaben og Tjeneste, kort sagt, alle Hovedtrækkene i Lovforslaget fortjene det høieste Bisald. Jeg vil derfor ogsaa slutte mig til dem, der have ydet den ærede Rigsminister deres Tak for den Energi, hvormed han har fremmet denne Sag, og ønske ham tillykke med, at han nu har bragt den saa vidt, og det hvadenten den virkelig vil kunne blive fuldstændig gennemført, inden der bliver Brug for den — hvad jeg ikke troer, at der vil kunne være Tale om — eller ikke; thi ethvert Punkt i den slutter sig jo tillige nøie til, hvad der allerede bestaaer. Jeg skal i saa Henseende indsthyde den Bemærkning, at Lovforslaget ikke blot er bygget paa den bestaaende Plan af 1842, men at de Ideer, som i det ere bragte i et godt og sammenhængende System, ere de samme, der ere spirede frem siden den Tid, og som man allerede har gjort Prøver med, om end med Usikkerhed og uden Sammenhæng; dertil regner jeg f. Ex. det i Lovforslaget gjorte Forsøg paa at give et Slags Organisation til Reserven og Forstærkningen, dertil regner jeg Benyttelsen af den almindelige Værnepligt til at staffe Hæren, ikke blot dens Combattanter, men tillige Mandstab i alle andre